

การบริหารงานตามหลักพรหมวิหารธรรมของเทศบาลตำบล
ในเขตอำเภอคลอง จังหวัดแพร่
Administration In According to Brahnaviharadhamma
of Sub-District Municipality in Long District
Phrae Province

มงคล ต้นศิริ*
Mongkhon Tonsiri

Received: March 15, 2018 Revised: May 10, 2018 Accepted: May 15, 2018

บทคัดย่อ (Abstract)

บทความวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ คือ 1) เพื่อศึกษาการบริหารงานตามหลักพรหมวิหารธรรม ของเทศบาลตำบลในเขตอำเภอคลอง จังหวัดแพร่ 2) เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งต่อการบริหารงาน ของเทศบาลตำบลในเขตอำเภอคลอง จังหวัดแพร่และ 3) เพื่อศึกษาแนวทางในการพัฒนาการบริหารงานตามหลักพรหมวิหารธรรม ของเทศบาลตำบลในเขตอำเภอคลอง จังหวัดแพร่

การวิจัยแบบผสมวิธี (Mixed Methods Research) ระหว่างการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) และการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) โดยประชากรในการวิจัยครั้งนี้ ประกอบด้วยบุคลากรของเทศบาลตำบลในเขตอำเภอคลอง จังหวัดแพร่ จำนวน 217 คน โดยใช้สูตรคำนวณขนาดกลุ่มตัวอย่างของทาโร่ ยามาเน่ (Taro Yamane) ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวนทั้งสิ้น 140 คน และทำการเก็บแบบสอบถามจากนั้น นำมาทำการวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปเพื่อการวิจัยทางสังคมศาสตร์ เพื่อหาค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานในการอธิบายลักษณะข้อมูลทั่วไป และทำการทดสอบสมมติฐานด้วยการวิเคราะห์ค่าสหสัมพันธ์ (Correlation) ในส่วนของข้อคำถามปลายเปิดที่แสดงปัญหาอุปสรรค และข้อเสนอแนะ ผู้ทำการวิจัยได้จัดทำกลุ่มตามประเด็นที่กำหนดไว้ในแบบสอบถามปลายเปิด จากนั้นทำการวิเคราะห์ โดยใช้การแจกแจงความถี่(Frequency) และการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) เก็บข้อมูลจากการสัมภาษณ์ ผู้วิจัยทำการจัดกลุ่มข้อมูล (Data Grouping) สำคัญของประเด็นการสัมภาษณ์ จากนั้นทำการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงเนื้อหา (Content Analysis Technique) ด้วยวิธีพรรณนาเป็นความเรียง

ผลการวิจัยพบว่า

* วิทยาลัยการปกครองท้องถิ่น มหาวิทยาลัยขอนแก่น College of Local Administration, Khon Kaen University

1. ระดับการบริหารงานตามหลักพรหมวิหารธรรม ของเทศบาลตำบลในเขตอำเภอเมือง จังหวัดแพร่ พบว่า บุคลากรของเทศบาลตำบลในเขตอำเภอเมือง จังหวัดแพร่ มีระดับการบริหารงานตามหลักพรหมวิหารธรรม ค่าเฉลี่ยโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก (3.96)

2. ปัจจัยที่ส่งผลต่อระดับการบริหารงานตามหลักพรหมวิหารธรรม ของเทศบาลตำบลในเขตอำเภอเมือง จังหวัดแพร่ ด้วยการทดสอบสมมติฐานโดยการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ตามจำแนกปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา ประสบการณ์ทำงาน รายได้ต่อเดือน พบว่า มีความสัมพันธ์สูงมากจึงยอมรับสมมติฐานที่ตั้งไว้

3. แนวทางในการพัฒนาการบริหารงานตามหลักพรหมวิหารธรรมของเทศบาลตำบลในเขตอำเภอเมือง จังหวัดแพร่ใน ด้านเมตตา ควรมุ่งเน้นช่วยเหลือให้คำปรึกษาและคำแนะนำในการปฏิบัติหน้าที่ของบุคลากร และคอยช่วยเหลือประชาชนในพื้นที่ที่รับผิดชอบให้มีชีวิตความเป็นอยู่ที่ดี ด้านกรุณาควรเปิดโอกาสให้บุคลากรของเทศบาลและประชาชนได้แสดงความคิดเห็นในการบริหารจัดการภายในหน่วยงานและในเขตชุมชน ด้านมุทิตาควรมีระบบการสร้างขวัญและกำลังใจให้เกิดขึ้นในหน่วยงานและชุมชน และด้านอุเบกขาผู้บริหารต้องวางตนเป็นกลางและยึดถือหลักความยุติธรรมการบริหารจัดการให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่หน่วยงานและชุมชน

คำสำคัญ (Keywords): การบริหารงาน, หลักพรหมวิหารธรรม, เทศบาล

Abstract

The objectives of this research were; 1) to study the administration in accordance with Brahaviaradhamma of sub district Municipality in Long district 2) to study individual factors that affected to the administrative in accordance with Brahaviaradhamma of Sub district Municipality in Long district 3) to find out guideline for developing the administrative in accordance with Brahaviaradhamma of Sub district Municipality in Long district Phrae Province.

This study was mixed-method research, a combination of quantitative and qualitative research. Quantitative data were collected by using a questionnaire. The 217 staffs of Sub district Municipality in Long district, Phrae Province were samples. Samples consisted of 140 staffs by using the formula of Taro Yamane. Data were analyzed by statistics including frequency, percentage, mean, and standard deviation to describe personal characteristics. Hypothesis testing was conducted by using correlation and also open questions were collected data and analyzed by data grouping. For qualitative research, data were collected from 7 key informants. These key informants were purposively selected from the experts with qualification in accordance with the essence of research. Data collection instruments included structured in depth interview and face-to-

face in depth interview. Data were analyzed by data grouping, content analysis technique and descriptive interpretation.

Findings were as follows:

1. Overall the opinion's levels for the administrative in accordance with Brahaviaradhamma of Sub district Municipality in Long district Phrae Province were at high level with the average at 3.96

2. The result of study the related factors towards the administrative in accordance with Brahaviaradhamma of Sub district Municipality in Long district Phrae Province, hypothesis by analyzing related with personal factor. There were found that gender, age, education level, working experience and monthly income have related at highest level of the relations. There were accepted the hypothesis.

3. The results of study the guideline of an administration in accordance with Bhramaviharadhamma of sub district municipality in Long Long district Phrae Province were found that in Madda aspect, the administrator should be giving the adviceing and suggestions to staffs and people to make a good life, in karuna aspect, should be open mind in giving opinion by people, in Mudhida aspect, should be morale system in office and community, and in Upekkha aspect, the administrator should be good governance system and keep the public benefit as a policy.

Keyword: Administration, Brahaviharadhamma, Municipality

บทนำ (Introduction)

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ.2550 มีบทบัญญัติที่ให้ความสำคัญกับการกระจายอำนาจการปกครองแก่ท้องถิ่น เพื่อให้การปฏิรูปการเมืองในระดับท้องถิ่นบรรลุผลตามเจตนารมณ์ของประชาชน โดยในหมวด 14 ว่าด้วยการปกครองส่วนท้องถิ่น มาตรา 281 บัญญัติว่า “ภายใต้บังคับมาตรา 1.รัฐจะต้องให้ความเป็นอิสระแก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตามหลักแห่งการปกครองตนเองตามเจตนารมณ์ของประชาชนในท้องถิ่นเป็นหน่วยงานหลักในการจัดทำบริการสาธารณะ และมีส่วนร่วมในการตัดสินใจแก้ปัญหาในท้องถิ่น” ทั้งนี้การจัดตั้งหน่วยการปกครองท้องถิ่นจะต้องประกอบด้วยหลักการ 3 ประการ คือ 1.หลักเจตนารมณ์ของราษฎรในท้องถิ่น หมายถึงการปกครองท้องถิ่นที่จัดตั้งขึ้นจะต้องยึดถือความต้องการของราษฎรในท้องถิ่นเป็นหลักในการจัดทำบริการสาธารณะมา2.หลักการมีส่วนร่วมของราษฎรในท้องถิ่น หมายถึง การให้ราษฎรเข้ามามีส่วนร่วมรับผิดชอบดำเนินการทั้งในหน้าที่สภาท้องถิ่นและคณะผู้บริหาร3.หลักกำกับดูแลท้องถิ่น หมายถึง การเปิดโอกาสให้ราษฎรในท้องถิ่นมีอิสระในการกำหนดนโยบายและแนวทางการ

พัฒนา การสรรหาทรัพยากรและรายได้ในท้องถิ่นมาดำเนินการตลอดจนการกำกับดูแลและคุ้มครองสิทธิประโยชน์ของราษฎรในท้องถิ่นด้วยตนเอง โดยส่วนกลางกำกับดูแลเท่าที่จำเป็น

การปกครองระบอบประชาธิปไตยในปัจจุบัน ทางรัฐบาลได้มีแนวคิดที่จะส่งเสริมให้ชุมชนในแต่ละชุมชนได้เข้าไปมีบทบาทและมีส่วนร่วมในการปกครองตนเองซึ่งเป็นหลักการที่สำคัญอย่างยิ่ง ในการกระจายอำนาจสู่การปกครองท้องถิ่น โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้ประชาชนสามารถเข้าถึงข้อมูลข่าวสารได้อย่างทั่วถึง จึงทำให้เกิดการมีส่วนร่วมระหว่างรัฐบาลกับประชาชนในการแก้ไขปัญหาและกำหนดนโยบายเพื่อจะได้นำไปสู่การพัฒนาชุมชนที่เข้มแข็งในระดับต่อไป

จากแนวคิดจึงเป็นที่มาของการเกิด เทศบาลตำบล เป็นราชการส่วนท้องถิ่นแบบหนึ่ง เป็นนิติบุคคล และเป็นราชการส่วนท้องถิ่นในสังกัดกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย มีอำนาจหน้าที่ตามที่บัญญัติไว้ตามพระราชบัญญัติ 2496 (แก้ไขเพิ่มเติม ถึงฉบับที่ 13 พ.ศ. 2552) หรือกฎหมายที่เกี่ยวข้องในการจัดตั้งเทศบาลตำบล พ.ร.บ. เทศบาล พ.ศ. 2476 และที่แก้ไขเพิ่มเติมจนในที่สุดได้มีการตราพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. 2496 ยกเลิกพระราชบัญญัติเดิม ทั้งหมดขณะนี้ยังมีผลบังคับใช้ซึ่งมีการแก้ไขครั้งสุดท้าย โดยพระราชบัญญัติเทศบาล (ฉบับที่ 12) พ.ศ. 2543

เทศบาลตำบลมีอำนาจหน้าที่สำคัญในการปกครองส่วนท้องถิ่นนั้นก็เพื่อต้องการให้ประชาชนในท้องถิ่นต่างๆ ได้มีโอกาสเรียนรู้และทำความเข้าใจหลักการของการปกครองระบอบประชาธิปไตย โดยให้ประชาชนมีส่วนร่วมทางการเมืองทั้งทางตรงและทางอ้อม องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรูปแบบเทศบาลถือได้ว่าเป็นที่แพร่หลายและเป็นที่รู้จักของประชาชนมากที่สุดในบรรดารูปแบบองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรูปแบบต่างๆ ถ้าหากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีการบริหารที่ดีมีประสิทธิภาพสามารถเป็นศูนย์กลางในการพัฒนาทั้งทางเศรษฐกิจและสังคมย่อมมีส่วนส่งเสริมความเจริญมั่นคงแก่ท้องถิ่นและส่วนรวมของประเทศในที่สุดโดยรูปแบบการปกครองคล้ายกับรูปแบบรัฐสภา (Parliamentary System) กล่าวคือ มีสภาเทศบาลทำหน้าที่เป็นฝ่ายนิติบัญญัติตลอดจนควบคุมการทำงานของฝ่ายบริหารและคณะเทศมนตรีที่คัดเลือกมาจากสมาชิกสภาเทศบาลฝ่ายที่มีเสียงข้างมากทำหน้าที่เป็นผู้บริหารตลอดจนกำหนดนโยบายและควบคุมดูแลการบริหารงานของเทศบาลให้เป็นไปตามนโยบายของฝ่ายบริหารหรือจะกล่าวอีกนัยหนึ่งก็คือสภาเทศบาลทำหน้าที่คล้ายสภาผู้แทนราษฎรและคณะเทศมนตรีทำหน้าที่เหมือนกับคณะรัฐมนตรีในระดับประเทศนั่นเองนอกจากนี้ยังสามารถบริหารงานภายในองค์กรให้เป็นองค์กรที่ปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

ในการบริหารงานองค์กรจำเป็นต้องใช้ศาสตร์และศิลป์ในการบริหารงานอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ ก็เช่นเดียวกับเทศบาลตำบลในเขตอำเภอคลอง จังหวัดแพร่ ซึ่งมีอยู่ 6 แห่งนั้นซึ่งเป็นหน่วยงานปกครองส่วนท้องถิ่นที่ทำหน้าที่ในการการบริหารจัดการเพื่อให้ประชาชนในเขตพื้นที่ที่รับผิดชอบได้มีวิถีชีวิตความเป็นอยู่ที่ดีแต่จากผลการประเมินของการบริหารจัดการจากประชาชนแล้วนั้นในด้านการวางแผนนั้นยังมีปัญหาเกิดขึ้นอยู่สืบเนื่องมาจากผู้บริหารที่เป็นข้าราชการทางการเมืองที่มาจากการเลือกตั้งได้มีการปรับเปลี่ยนนโยบายขึ้นใหม่อยู่ตลอดเวลาและยังขาดการมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนของแต่ละภาคส่วนจึงส่งผลให้การจัดทำแผนในการบริหารจัดการนั้นยัง

ไม่ครอบคลุมและส่งผลกระทบต่อการทำงานหรือแผนงานและโครงการไปปฏิบัติไม่ตรงตามแผนที่ได้จัดทำขึ้นไว้ ซึ่งจะส่งผลกระทบต่อการบริหารจัดการในองค์กรขึ้นในส่วนจะทำให้เกิดปัญหาลงในด้านการจัดสรรบุคลากรและด้านงบประมาณที่ไม่เพียงพอและด้านวัสดุอุปกรณ์ภายในเป็นอย่างมากและจึงมีผลสืบเนื่องให้กระทบต่อการบังคับบัญชาและการสั่งการในแต่ละส่วนงานในองค์กรทำให้ไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้ตามคำสั่งอย่างเคร่งครัด ซึ่งจะส่งผลกระทบต่อด้านการติดต่อประสานงานทั้งภายในและภายนอกและยังส่งผลกระทบต่อด้านการควบคุมในการบริหารจัดการซึ่งจะไม่สามารถควบคุมและตรวจสอบได้ว่าได้นำไปปฏิบัติตามแผนที่ได้จัดทำขึ้นไว้หรือไม่ ดังนั้นแล้วการบริหารงานจึงจำเป็นต้องนำหลักธรรมาภิบาลในการบริหารงานและแล้วหลักพรหมวิหารธรรม ก็เป็นหลักธรรมหนึ่งที่เป็นหลักธรรมของผู้บริหารที่ควรนำมาประยุกต์ใช้ในการบริหารงานประกอบด้วย 1.เมตตา 2.กรุณา 3.มุทิตา 4.อุเบกขา ซึ่งสิ่งเหล่านี้จะเป็นปัจจัยที่จะส่งผลทำให้การบริหารงานในเทศบาลตำบลให้มีประสิทธิภาพ และประสิทธิผลมากขึ้น

ดังนั้น จากความเป็นมาและความสำคัญของปัญหาดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยจึงมีความสนใจในการทำวิจัยเกี่ยวกับการบริหารงานตามหลักพรหมวิหารธรรมของเทศบาลตำบลในเขตอำเภอเมือง จังหวัดแพร่และเพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อการทำงานและเพื่อศึกษาแนวทางในการพัฒนาการบริหารงานตามหลักพรหมวิหารธรรมของเทศบาลตำบลในเขตอำเภอเมือง จังหวัดแพร่และสำหรับนำไปวางแผนกำหนดนโยบายการบริหารในด้านต่างๆ ภายในองค์กรให้มีความสอดคล้องกับหลักพรหมวิหารธรรม และสามารถเป็นตัวอย่างที่ดีแก่เทศบาลตำบลอื่นๆ ได้เป็นอย่างดีอันเป็นรากฐานที่สำคัญในการพัฒนาประเทศต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย (Research objectives)

1. เพื่อศึกษาการบริหารงานตามหลักพรหมวิหารธรรม ของเทศบาลตำบลในเขตอำเภอเมือง จังหวัดแพร่
2. เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อการทำงาน ของเทศบาลตำบลในเขตอำเภอเมือง จังหวัดแพร่
3. เพื่อศึกษาแนวทางในการพัฒนาการบริหารงานตามหลักพรหมวิหารธรรม ของเทศบาลตำบลในเขตอำเภอเมือง จังหวัดแพร่

วิธีการดำเนินวิจัย (Research Method)

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามระเบียบวิจัยแบบผสมวิธี (Mixed Methods Research) ระหว่างการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) และการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) โดยประชากรในการวิจัยครั้งนี้ ประกอบด้วยบุคลากรของเทศบาลตำบลในเขตอำเภอเมือง จังหวัดแพร่ จำนวน 217 คน โดยใช้สูตรคำนวณขนาดกลุ่มตัวอย่างของทาโร่ ยามาเน่ (Taro Yamane) ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวนทั้งสิ้น 140 คน และทำการเก็บแบบสอบถามจากนั้น นำมาทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปเพื่อการวิจัยทางสังคมศาสตร์ เพื่อหาค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานในการอธิบาย

ลักษณะข้อมูลทั่วไป และทำการทดสอบสมมติฐานด้วยการวิเคราะห์ค่าสหสัมพันธ์ (Correlation) ในส่วนของข้อคำถามปลายเปิดที่แสดงปัญหาอุปสรรค และข้อเสนอแนะ ผู้ทำการวิจัยได้จัดทำกลุ่มตามประเด็นที่กำหนดไว้ในแบบสอบถามปลายเปิด จากนั้นทำการวิเคราะห์ โดยใช้การแจกแจงความถี่ (Frequency) และการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) เก็บข้อมูลจากการสัมภาษณ์ ผู้วิจัยทำการจัดกลุ่มข้อมูล (Data Grouping) สำคัญของประเด็นการสัมภาษณ์ จากนั้นทำการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงเนื้อหา (Content Analysis Technique) ด้วยวิธีพรรณนาเป็นความเรียง

ผลการวิจัย (Research Results)

1. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคล พบว่า บุคลากรของเทศบาลตำบลในเขตอำเภอเมือง จังหวัดแพร่ ส่วนใหญ่เป็นหญิง มีอายุอยู่ในระหว่าง 30 – 39 ปี และส่วนใหญ่อยู่ในระดับปริญญาตรี และมีประสบการณ์ทำงาน 1 ปี - 10 ปี ขึ้นไป และรายได้ต่อเดือนอยู่ในช่วง 15,001 - 25,000 บาท

2. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลระดับการบริหารงานตามหลักพรหมวิหารธรรมของเทศบาลตำบลในเขตอำเภอเมือง จังหวัดแพร่ พบว่า บุคลากรของเทศบาลตำบลในเขตอำเภอเมือง จังหวัดแพร่มีความคิดเห็นต่อการบริหารงานตามหลักพรหมวิหารธรรมของเทศบาลตำบลในเขตอำเภอเมือง จังหวัดแพร่ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.96$, S.D. = 0.599) และเมื่อจำแนกเป็นรายด้าน พบว่า การบริหารงานตามหลักพรหมวิหารธรรมของเทศบาลตำบลในเขตอำเภอเมือง จังหวัดแพร่ด้านอุเบกขา อยู่ในระดับมาก รองลงมาได้แก่ ด้านมฤตา , ด้านกรุณา และด้านเมตตา อยู่ในระดับมากตามลำดับ

3. ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบทดสอบสมมติฐานการวิจัย พบว่า การบริหารงานตามหลักพรหมวิหารธรรม ของเทศบาลตำบลในเขตอำเภอเมือง จังหวัดแพร่ การทดสอบสมมติฐานโดยการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ตามการจำแนกปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา ประสบการณ์ทำงาน รายได้ต่อเดือน โดยมีความสัมพันธ์เกี่ยวกับการบริหารงานตามหลักพรหมวิหารธรรม สูงมาก จึงยอมรับสมมติฐานที่ตั้งไว้

4. แนวทางในการพัฒนาการบริหารงานตามหลักพรหมวิหารธรรมของเทศบาลตำบลในเขตอำเภอเมือง จังหวัดแพร่ใน ด้านเมตตา ควรมุ่งเน้นช่วยเหลือให้คำปรึกษาและคำแนะนำในการปฏิบัติหน้าที่ของบุคลากร และคอยช่วยเหลือประชาชนในพื้นที่ที่รับผิดชอบให้มีชีวิตความเป็นอยู่ที่ดี ด้านกรุณาควรเปิดโอกาสให้บุคลากรของเทศบาลและประชาชนได้แสดงความคิดเห็นในการบริหารจัดการภายในหน่วยงานและในเขตชุมชน ด้านมฤตาควรมีระบบการสร้างขวัญและกำลังใจให้เกิดขึ้นในหน่วยงานและชุมชน และด้านอุเบกขาผู้บริหารต้องวางตนเป็นกลางและยึดถือหลักความยุติธรรมการบริหารจัดการให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่หน่วยงานและชุมชน

อภิปรายผลการวิจัย (Research Discussion)

การอภิปรายผลการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้นำประเด็นที่มีความสำคัญ ต่อการบริหารงานตามหลักพรหมวิหารธรรม ของเทศบาลตำบลในเขตอำเภอเมือง จังหวัดแพร่ โดยมีประเด็นที่น่าสนใจสามารถนำมาอภิปรายได้ดังนี้

1. การบริหารงานตามหลักพรหมวิหารธรรมของเทศบาลตำบลในเขตอำเภอเมือง จังหวัดแพร่ พบว่า ผู้บริหารของเทศบาลตำบลใช้หลักการบริหารงานตามหลักพรหมวิหารธรรมโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก

2. ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบความสัมพันธ์ของบุคลากรต่อการบริหารงานตามหลักพรหมวิหารธรรมของเทศบาลตำบลในเขตอำเภอเมือง จังหวัดแพร่ โดยจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล พบว่า บุคลากรของเทศบาลตำบลในเขตอำเภอเมือง จังหวัดแพร่ มีเพศ อายุ ระดับการศึกษา ประสบการณ์ทำงาน รายได้ต่อเดือนนั้น มีความสัมพันธ์ต่อการบริหารงานตามหลักพรหมวิหารธรรม สูงมาก จึงยอมรับสมมติฐานที่ตั้งไว้

ข้อเสนอแนะการวิจัย (Research Suggestions)

การศึกษาวิจัยเรื่อง การบริหารงานตามหลักพรหมวิหารธรรมของเทศบาลตำบลในเขตอำเภอเมือง จังหวัดแพร่ ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะทางการวิจัยดังนี้

ข้อเสนอแนะทั่วไป

1) ผู้บริหารควรนำหลักการบริหารตามทฤษฎีของ Henri Fayol คือ POCCC มาประยุกต์เข้ากับหลักธรรมทางพระพุทธศาสนาเพื่อมาปรับใช้ในการบริหารงานเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลมากยิ่งขึ้น

2) ผู้บริหารควรมีนโยบายสร้างขวัญและกำลังใจแก่บุคลากรของเทศบาลตำบล เช่น มอบประกาศเกียรติคุณ หรือยกย่องชมเชยแก่บุคลากรของเทศบาลตำบลที่เป็นแบบอย่างที่ดีเยี่ยม เป็นต้น

3) ผู้บริหารควรสร้างบรรยากาศในการพัฒนาสภาพแวดล้อมในการทำงานให้เอื้อต่อการทำงานตลอดจนการพัฒนาการจัดกิจกรรมขององค์กรให้มีความทันสมัยและให้น่าสนใจอยู่เสมอ

ข้อเสนอแนะเพื่อการทำวิจัยครั้งต่อไป

1) จากผลการวิจัยในครั้งนี้ จะเป็นข้อมูลที่สำคัญสำหรับผู้บริหารและผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง สามารถนำไปเป็นข้อมูลในการบริหารงานของเทศบาลตำบลให้เกิดการเปลี่ยนแปลง ในด้านการพัฒนาศักยภาพในการปฏิบัติงานให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

2) ควรมีการศึกษาเปรียบเทียบการบริหารงานตามหลักพรหมวิหารธรรม ในสำนักงาน องค์กร หรือหน่วยงานอื่น ที่มีลักษณะการบริหารงานคล้ายคลึงกัน โดยมีหลักพรหมวิหารธรรมเป็นตัวแปรตาม

3) ควรมีการศึกษาในการนำหลักธรรมทางพระพุทธศาสนามาประยุกต์ใช้ในการบริหารงานของเทศบาลตำบล เช่น หลักอิทธิบาท 4 และหลักสังคหวัตถุ 4 เพื่อที่จะได้แนวทางในการบริหารงานแนวใหม่เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

เอกสารอ้างอิง (References)

นันท์วัฒน์ บรมานันท์. (2544). **หลักกฎหมายปกครองเกี่ยวกับบริการสาธารณะ**.

กรุงเทพมหานคร : วิญญูชน.

พระธรรมปิฎก (ป.อ. ปยุตฺโต). (2543). **ธรรมานุญชีวิต**. กรุงเทพมหานคร: มหาจุฬาลงกรณสาร.

ไพโรจน์ สุวรรณฉวี. (2548). **รวมกฎหมายท้องถิ่น**. กรุงเทพมหานคร : แสงจันทร์การพิมพ์.

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย. (2539). **พระไตรปิฎกฉบับภาษาไทย ฉบับมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย**. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.

ราชกิจจานุเบกษา. (2550). **รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550**.

กรุงเทพมหานคร : ห้างหุ้นส่วนจำกัด พิมพ์อักษร.